

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:
Egy évre 160; félévre 80; negyedévre 45 Lei.
Hirdetések milliméter díjazás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3–5 óráig.

Halálíg tartó vagyon.

Az új iskolai év kezdetén nem a megszokott sablonos mondani való, nem az újság hasábjainak minden áron betűvel való megtöltési kényszere vezeti tollunkat, hogy a szülőkhöz, a tanulni vágyó ifjúsághoz egy pár szerény szót intézhessünk.

Tul vagyunk már a felesleges beszélni, irni vágyás határain, épen ezért azt szeretnők, ha vezető cikkünk nem lenne „falra borsó”, nem surranna el hatástalanul a gyergyói székelység füle mellett.

Mi, akik részesei, szemtanúi voltunk a világégés minden értékét semmibe vevő, irgalmatlanul leromboló pazarlásának, mi, akik saját tapasztalatokból tudhatjuk, hogy milyen esélyeknek, hihetetlen változásoknak van a háboruk, forradalmak idején az anyagi értelemben vett vagyon kitéve, hogy márol-holnapra a dúsgazdag koldussá lehet és megfordítva, keresnünk kell egy olyan megszerzhető értéket, mely többet ér minden arany-ezüstnél és nem veheti el tőlünk azt semmi földindulás, csak a halál.

Ez az érték, ez a vagyon nem más, mint az a tudás, melyet gyermekekorunktól halálunk órájáig fokozatosan megszerzhetünk. Ez a vagyon az iskolákban, majd az életben megszerzett képességek összegyűjtésén és megtartásán épül és minden viharokon, háborukon, forradalmakon, csapásokon keresztül értéknek marad halálunkig.

Ennek a vagyonnak megszerzésére kell minden áron és mindenkinek elsősorban törekednie, hogy biztosítsa magát a gyakori bizonytalanságok ellen, felvértezve a tudás olyan páncéljával, mely minden körülmények között kenyeret, erőt nyújt a további küzdelemre.

Ennek a halálíg tartó vagyonnak megszerzhetése elsősorban a szülőkre hárul az által, hogy gyermekeiknek áldozatos hittel módot nyújtanak arra, hogy az iskolákban az ahhoz szükséges alapot megszerezzék, nem kimélve ennek eléréseért azokat a bizonytalan és könnyen szappanbuborékká válható eszközöket, melyek földben, buzában és papírrongyokban vannak birtokukban felhalmozva.

Különösen a székelység gazdaközön-ség kell ezt az igazságot megszívlelje ép a jelen körülmények között, amikor a kisebbségi sors és egyre csökkenő gazdasági előnyök minden más lehetőséget csak negyedrendű kérdésé degradálnak.

Az iskola, mely az el nem vehető vagyonnak, atudásnak alapját adja, ezért megbecsülhetetlen és ezért kell sajnálás nélkül a legnagyobb áldozatokat is meghozni fenntartása érdekében.

A háboruk, forradalmak, az anyagi értéket rombadöntő veszedelmek állandóan ki nem számítható változással

fenyegeti legbiztosabbnak hitt élhetőségünk alapjait s így egyetlen reális út a szellemi vagyon megszerzésének küzdelme felé kell, hogy tolja haladó élet-szekerünk irányát, mely egy biztosabb jövő elérésén álmodozik.

Ne feledjük el, hogy a tudás a kösziklából is vizet, a jég hátán is életet, kenyeret fakaszt.

Ki a felelős szegény Ambrus István derékba tört életéért?

A kárt meg lehet téríteni, de a halottat nem lehet feltámasztani.

Multi számunkban az érdekeltek, valamint a ditrói közbirtokosság vállusarki és máshol fekvő erdejében nagyarányu visszaélést elkövetők neveinek mellőzésével egy olyan eseményről rántottuk le a leplet, mely méltán megérdemli a további és bővebb részletek feltárását.

Megérdemli már csak azért is, mert a közbirtokossági vagyonokból lépten-nyomon elfolyó milliók a székelység gazdasági élet oly mérvű tönkretetéséhez vezet, mely rövid pár év alatt, amint többször irtuk, a koldustarisnyát akasztja a székelység vállaira.

Szomorú, de tény az, hogy ezekben a manipulációkban, bár jelen alkalmakkor pénzhez jut a közület s így az érdekelt falu, mégis több a kár, mint a haszon s maholnap sem pénz nem lesz, sem erdő, csak a siralomvölgy marad meg a bennszülötteknek, meg az a lehetőség, melyet a kivándorlási hienák nyújtanak.

A ditrói eset azonban szomorubb minden megszokott milliós veszteségnél, mert itt emberáldozatról van szó.

Multkori cikkünk nyomán, részben, észhez tértek a vállalkozók és kereskedők s megkeresve a feljelentőkkel az összeköttetést, úgy ahogy, az ügy kibékülésre vezetett, amennyiben az érdekeltek, a jogtalanul levágatott, vagy levágott fák köbméteréért, bemérés után, jegyzőkönyvileg kötelezték magukat a 160 lei kifizetésére s ezzel tán a számításnak ez az oldala elintézettnak tekinthető.

Am a hiba és a baj ott van, hogy Ambrus István, szegény családos napszamos, meghalt fejlövésben a csikszeredai kórházban.

A jogtalanul levágatott 30.000 köbméter fa árának megtérítése, a muszáj beismerés és kibékülés ebben az esetben még nem minden. Sőt nem hogy minden, de meggyalázása az emberi élet szentségének. Meggyalázása és semmibevevése olyan formában, hogy úgy a közérdeket képviselők, mint a vállalkozók és kereskedők pénzügyileg megbolygatott számításain teljesen kívül látszik esni ez az emberáldozat s kisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy ennek a tragédiának nagy horderejével számolnának.

A visszamaradottak elvesztették támogatójukat s valami szemkiszuró kielégítés kecség-

tetésével ábrándoznak, ha ugyan ez az eset fenn áll.

Megjövendölöm, a vizsgálat nem fog, nem fog tudni ebben az esetben semmi pozitívumot kideríteni, de ezzel a köz nem elégedhetik meg, mert akkor minden kétes manipuláció olcsó szerrel egy-egy hasonló emberáldozattól sem riad vissza.

Kérdem, a gyilkos ki nem derítése esetén, de az esetben is, ki ezért a szomorú eseményért felelős?

Az esemény után Ditró községben szárnyrakelt hírek arra mutatnak, hogy ez a gonosz cselekedet az ötmillió haszonért hajtatott végre s ha mindjárt íjesztés volt is csupán a cél, szomorú véghez vezetett.

A felelősség tehát mindenképp a ditrói erdőüzlet vállalkozóit és fakeskedőit terheli nem csak a legmesszebbmenő anyagiakban, de erkölcsiekben is.

Ilyen eset, ilyen olcsó ember élet Európában, ha mindjárt a Balkánon is, el nem képzelhető. A fazendákon, valamikor a mexikói aranykeresők multjában vetődik fel ehhez hasonló lelkiismeretlen, mindenre képes, törvénytől nem féltő odasülyedése a gazdagodási harcnak, mely a nyers erő és az arany mindent legyőző hatalmára alapít.

Mi nem vádolunk, de ez a halálos való-ság még sem lehet olyan olcsó vágóhídi eset s lelkiismeretbeli köteleesség szólít szavunkat, ha kell, százszor is felemelni szegény Ambus István napszamos derékbatört életéért és kétgyermekes családja jövőjéért.

*

Érdekes a sorsnak az az iróniája, hogy Ambrus István tragédiája épen abban az erdő részben következett be, amelyben legkevésbé volt, amint a bemérésnél is bebizonyosodott, vissza-élés.

Ugyanis a ditrói eladott famennyiség 10 különálló, egymástól messzeeső részben van, melynek egyikét a vállusarki rész is teszi. Ebben a részben mintegy 6000 köbméter fa volt kiosztva, ellenben a feljelentők azt állították, hogy 11.000 köbméter lett levágva. A hivatalos felmérés, amelyről egy hiteles jegyzőkönyvi má-

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni — Gyergyószentmiklós. Főtér, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Mindennemű OLAJ

állandóan raktáron.

solat bizonyít és amely felmérés a közbirtokosság, az erdészeti hivatal és a feljelentők részvételével lett levezetve, 7300 köbméter mutat, tehát 1300 köbméter többlet a feljelentők javára, amelyre nézve azonban jóval a felmérés, illetve feljelentés előtt az a megállapodás léte-

sült a vevő és közbirtokosság között, hogy amennyiben több lesz a kitermelt famennyiség az átadott 6000 köbméternél, az a tél folyamán történő bemérésnél előre megállapított ár mellett lesz kifizetve, amely most már 160 lejes árban lett leszögezve.

Tib.

A borszéki „Főkut” története.

Írta: Dr. Csibý Andor.

II-ik közlemény.

(Folytatás.)

A világháború alatt a katonaság nagyobb lelkiismeretesség nélkül döntött ki ugyan fenyőszálakat szükségletei fedezésére, de amint a háború elültével bebizonyosodott, ez a körülmény éppen nem befolyásolta a Főkut vizének jóságát.

De nem is befolyásolhatta. Borszékét u. i. még most is oly sűrű fenyves övezi, amely teljesen elégséges ahhoz, hogy a légkörből lecsapolódó nedvet magához vonza s lapjukon kigőzölögés által azt feleméssze.

De térjünk vissza magára a Főkut forrására.

Az itt felsorolt három természeti esemény folytán előállott helyzetből és a végzett helyreállítási munkálatokból legelsősorban is az a határozott meggyőződésem jegecesedett ki, hogy a Főkutnak külön önálló eredeti forrásáról soha sem is lehetett szó, az eredeti forrás nem ott volt, ahol a Főkut vizét töltötték; azt máshelyt kell keresni, a Főkutnál csak különböző borvizereknek egy köpübe való összefoglalása és töltése volt.

Az említett viharok után teljesített munkálatok egyformán azok voltak, hogy a „forrást” mélyebbre ásták, oda megfelelő minőségű borvizereket vezettek be és megfelelő kutgyűrűkkel vették körül.

A Főkut vizének ezen többszöri eliszaposodással történt eltűnése nem lehetett egyéb, mint a hatalmas mésztufa és rétegeknek, ahol a különböző borvizerek csörgedeztek, a viharok esőzések folytáni iszappal való eltömődése, melynek természetes következménye volt a „Főkut forrásának” kiapadása.

Egy füvel benőtt kis halom.

Állítsunk siremléket gróf Kreith Bélának

(Diesőszenmárton, augusztus 31). Sötét, hideg éjszakán, mikor északi szél veri a jeges havat a vándor könnytől ázott arcába s nem tudja szegény merre egy barátságos fény, egy meleg kályha, legalább egy biztató, fáradt kézfogás, nem tudja, hol virrad rá a nap s ahol virrad, mire virrad, csak akkor vág a szívébe, mint jéghideg acélpenge a kérdés: Honnan jöttünk? Hová megyünk?

Ki ad rá választ, minden kétséget kizáró, hogy vaksors lökdösi-e az embert születésétől koporsójáig, vagy már a minden kezdet kezdetén kihuzta az ismeretlen hatalom azt a zsinórt, mely ellen hiába minden rugdalózás, nem lehet mellőle egy hajszálnyit sem eltérni.

Vaksors, eleveelrendelés, vagy a saját elhatározáson visznek utamon? Ki ad rá választ? Az ember hiába kérdez, hiába, hiába, amíg él s amikor a Halál végre fülébe sugja a nagy titkot, olyan gögösen, olyan büszkén szorítja össze ajakát!

A Kreith grófi család egyike volt Anglia legjobb arisztokrata familiáinak. A politika, mely egyik embert, egyik családot a magasba emeli s gazdaggá teszi, a másikat földre zuzsa s koldus tarisznyát akaszt nyakába, a Kreith grófokat kiütötte hazájukból. Vitézek voltak és lovagok, karddal a kezükben szolgáltak ma ennek a királynak, holnap annak, aki karjuk erejét és vérüket megfizette. Hollandia, Belgiumon, Németországon és Ausztrián keresztül így érkeztek el Magyarországra.

Kreith Béla gróf megalapítja a 48-as ereklyemúzeumot.

A családnak utolsó férfitagja volt gróf Kreith Béla. Talán nincs is intelligens magyar ember, aki ezt a nevet ne hallotta volna. A magyar história egy csodálatos, hősi fejezetének, az 1848-as szabadságharcnak története, mintha bölcsőjében szövődött volna bele ennek az em-

bernek a szívébe. Ha a Főkut eredeti, közvetlen a kősziklából fakadó forrását vették volna körül megfelelő kutgyűrűvel, mert hiszen bármily vastagságú mésztufában forrás nem lehet, lévén ez csak borviz lerakódás, — akkor nem férközhett volna oda semmi iszap, a forrás vize eredeti sziklaágyából csak úgy tört volna továbbra is elő, mint addig. Ellenben mindig mélyebbre ástak, míg az eliszaposított mésztufarétegeket kikerülték, új vizereket foglaltak be, s megkerült újra a forrás.

Feltevésem helyességét különben a most újrafoglalási eljárás fogja be vagy be nem igazolni, mikor véleményem szerint a Főkut eredeti forrása az Erzsébet forrásban feltalálható.

Hogy nem volt külön főkut és külön Erzsébetkut forrás, annak sejtését már régebb feltalálhatjuk Dr. Szilvássy János idézett művének 56-ik lapján, ahol azt írja az Erzsébetforrásról: „A vegyelemzés igen öröndetes, bár előre sejtett eredményre vezetett. Kétségtelenné tette ugyanis, hogy az „Erzsébet forrás” és a „Főkut” vize egy és ugyanaz.” Az 58-ik oldalon pedig: „Az elemzési adatok nyomán kétségtelen, hogy a két kut egy és ugyanazon forrásból kapja vizét. Ezt beigazolta Dr. Hankó Vilmos vegyelemzése is.

Ezek után bátran merem állítani, hogy az 1864. évből újrafoglalásnál talált egyik kitűnő borvizér, „mely ép oly jónak találtatott, mint maga a Főkut vize”, nem volt más, mint az Erzsébet forrásból táplálkozó egyik borvizér.

(Folytatása, következő számunkban.)

bernek a szívébe. A legendás időknek egyik legnagyobb rajongója lett ez az angol származású gróf, akinek rajongása nem merült ki a csodálat passzívításában, hanem olyan teret keresett, ahol valami alkotásban élheti ki magát. Ha gróf Kreith Béla költőnek születik 1851-ben, Aradon, ma bizonyára egy halhatatlan irodalmi mű jelezne azt az elragadtatót csodálatot, tiszteletet és szeretetet, amit ő a szabadságharc eseményei és hősei iránt érzett, lelkesedése így is olyant alkotott, amivel az egész magyar nemzetet örök hálára kötelezte.

Első feleségének, Farnék Jankának segítségével megalapította a 48-as ereklyemúzeumot. Ami relikvia eldugva megmaradt, megmenekült az abszolutizmus pusztító keze alól, okmányok, könyvek, a szabadsághősök képei, levelei kedves tárgyai, minden, ami materiálisan megmaradt a magyarság hősi lángolásából, bekerült az ereklyemúzeumba.

Egy élet minden munkája, lelkesedése és sulyos anyagi áldozatok is kellettek ahhoz, hogy a 48-as ereklyemúzeum megszülessék.

A 48-as ereklyemúzeumnak legértékesebb részét a Magyar Nemzeti Múzeum vette meg, más részei egyes vidéki múzeumok között oszlat meg és ma a magyar nemzet közkinészt képezik.

Talán egy élet hajszás irama, az anyagi gondok, talán a régi törzsben régóta rágódó féreg, mely akkor érkezett el az utolsó ághoz, leverték Kreith Béla grófot. Teljesen elszegényedve, elméjében megzavarodva 1910 táján a lipótmezei tébolydába került, innen pedig pár év múlva a diesőszenmártoni elmeegógyintézetbe, ahol meghalt.

Állítsunk siremléket Kreith Béla grófnak.

Dr. Zsakó István főorvos ur segítségével minden kétséget kizáróan megállapítottam, hogy hol van Kreith Béla. Megkönyvitette feladatamat, hogy a sir oly szorosan van beékelve két másik sir közé, hogy oda több halottat lehetetlen

olt elföldelni, a két szomszéd sir pedig emléktáblával van megjelölve és halottjuk hamarabb került az anyaföldre, mint Kreith Béla.

Kreith Béla szomszédjai: jobbfelől Lilliu Endre, egykori petrozsényi bányatisztviselő, balfelől Jámor József, néhai gyulai lakos. Éle-tükben mindketten az elmeegógyintézet lakói voltak.

A Kreith Béla sirja még látszik. Egy füvel benőtt kis halom, a Lilliu Endre sirjáról átfutott rá néhány virág s egy vad futókával elborított akácfa borít rá árnyékot.

Egy-két év múlva ezt a kis hantot elmosás a záporok s egy későbbi kor éppen úgy hiába fogja keresni a Kreith Béla sirját, ahogy mi hasztalan kutatunk az Apáczai Csere János hantjai után.

Erdély magyarsága bizonyára nem fogja visszautasítani tiszteletteljes kérésemet: keresek 200—300 embert, aki hajlandó 100 lejt áldozni arra a célra, hogy siremléket állítsunk annak az embernek, aki egész életét, minden lelkesedését, vagyonát a nagy eszme alázatos szolgálta állította.

Kérem ezeket a nemes lelkeket, hogy küldjék adományait a Keleti Ujság szerkesztőségébe.

Sipos Domokos.

Gyergyói Bank és Takarékbéztár R. T.

Felhívjuk t. részvényeseinket, hogy intézeti alapszabályainknak megfelelően, a birtokukban lévő régi 200 K-ás részvényeiket az új kibocsátású címletekre való becserélés végett f. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg — még le nem járt szelvényekkel együtt — bemutatni szíveskedjenek. Egyben értesítjük az új részvénybirtokosokat, hogy az új kibocsátású részvény címletek átadása is fenti időpontban eszközöltek s ez uton kérjük az ideiglenes részvényelismervényeket bemutatni. Egyben felhívjuk a részvényesek figyelmét, hogy a f. évi osztalékot csak az új részvényeszelvények ellenében fogjuk fizetni, miért is a részvények mielőbbi átcserélése részvényeseink érdekében való.

Gyergyószentmiklós, 1926. aug. 25.

Az igazgatóság.

HIREK.

— A Magyar Párt gyergyói tagozata a kolozsvári központtal egyöntetűen az őszi nagygyűlés napját október 10-ére határozta el.

— A Gyergyószentmiklósi Oltáregylet f. hó 26-án zászlószentelési ünnepséget tart. Ez nap este pedig nagyszabású műsoros estélyt rendez a Laurentzy disztermében, mely alkalomra ez uton is tisztelettel meghívja Gyergyó közönségét a rendezőség.

— Harang és templomszentelés Kilyénfalván. Folyó. hó 6-án, amint már írtuk, nagy papi segédlettel folyt le Kilyénfalván a templom és harangszentelés. Kilyénfalva, Gyergyó legkisebb székely községe, tanubizonyosságát adta, hogy a képviselőtestület és a községi tanács együtt érez és hogy mondhatni, ez a kisközség ritkítja párját a kulturérzék és áldozat tekintetében. A templomszentelést dr. Péter Antal brassói apát, Kilyénfalva szülőtte és Szabó György apátplébános végezték. A predikációt Gáspár János, gyergyóújfalvi plebános mondotta, mely a lelkeket valóságos könnyekig ragadta. Templomszentelés után nagy bankett volt. A közbirtokosság egymillióöttszázezer lejtel járult hozzá a templom renoválásához, mely figyelmet érdemel a gyergyói közbirtokosságok körében is.

— Megnyílik a gyergyószentmiklósi liceum magyar tagozata. Görög Joachim gyergyószentmiklósi kanonok és szenátor Bukarestbe érkezett, hogy a gyergyószentmiklósi állami liceum magyar tagozatának megnyitására közbenjárjon. A tegnapi egyetemes magyar kisebbségi iskolaügyekben ugyancsak egy delegáció járt közben Oteteleaneanu államtitkárnál. A delegáció tagjai: Görög Joachim szenátor, Laar Ferenc református lelkész, képviselő, Elekes nagyenyedi tiszteletes és József Lajos a bukaresti tagozat

titkára. A tárgyalások tegnap délután hat órakor folytatódtak. Ezeken részt vet dr. Willer József képviselő is, aki tegnap délután érkezett vissza Bukarestbe. A tárgyalások felölelik az iskolai kérdés egész komplexumát. Így első sorban a gyergyószentmiklósi állami liceum magyar tagozatával fognak foglalkozni. Ezt a problémát úgy akarják megoldani, hogy ebben az évben csak az első osztály nyíljon meg és fokozatosan fejlődjenek nyolc év alatt teljesen gimnáziummá. Az első osztályba 36 jelentkező van, akiknek kérvényeit Görög Joachim el vitte. Miután törvény csak 35 jelentkezőt ír elő, ez a szám feleslen megvan és így kétség sem lehet aziránt, hogy a kormány nem gördít akadályokat a magyar tagozat megnyitása elé.

— **Amerika romániai delegált minisztere** a napokban városunkat meglátogatta és egyúttal kirándulást tett a Gyilkostóhoz is. A tóhoz tett kirándulás előtti és utáni éjszakát a Laurentzy-féle izlésesen berendezett szállodába pihente át családjával együtt, ahol kedves kiszolgálásban részesült. A minisztert a város részéről dr. Benke polgármester, Cotta Salamon főszolgabíró és Netotian rendőrfőnök fogadta és kísérte. A kirándulás reggelére megérkezett d. Vasu prefektus is, aki a miniszterhez kíséretül csatlakozott dr. László Dezső képviselő, Görög Joachim szenátor és Szócs Géza tekerőpataki jegyző, angol tolmácsal együtt a Gyilkostóhoz kísérte az amerikai minisztert. Az amerikai vendégek igen jól érezték magukat, csodálattal beszéltek a Gyilkostó és környékének szépségéről és az irántuk tanúsított előzékenységet melegen megköszönve távoztak Bukarestbe.

— **Petala tábornok**, az V-ik hadtest parancsnoka is a napokban érkezett szalonkocsiján az állomásra a francia misszió nőtagjaival, ahol megszakítva továbbutazását, szitnén a Gyilkostóhoz tett kirándulást.

— **Cogolniceanu** Bécsben székelő követségi tanácsos szintén meglátogatta a páratlan szépségű Gyilkostót.

— **Hibaigazítás.** Mult számunkban a Szociális Misszió estélyére vonatkozó hírünkben sajtóhiba miatt 2000 lei jövedelem helyett 20 000 lei csuszott be, melyet jelen alkalommal helyesbítettünk.

— **Közgyűlés.** A gyergyószentmiklósi Ipartestület Dalköre f. hó 19-én (vasárnap) d. u. 3 órakor az Ipartestület nagytermében tartja meg újraalakulása alkalmából rendkívüli közgyűlést, melyre a Dalkör alapító, pártoló és működő tagjait, valamint az érdeklődőket ez uton is tisztelettel meghívjuk. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3. Titkári jelentés. 4. Leltár bemutatása. 5. Pénztári jelentés. 6. Az új alapszabályok tárgyalása. 7. Tisztújítás. 8. Házaszabályok tárgyalása. 9. Indítványok. — Tekintettel a Dalkör újraalakulására, tisztelettel kérjük az érdeklődőket, hogy a közgyűlésen minél számosabban megjelenni szíveskedjenek.

— **Adomány a Szabó György Árvaháznak.** Sándor István festő, szerencsés fogadás eredményeképp 300 leit adományozott az Árvaháznak.

— **A vasuti sorompó** a legtöbbször igen hosszasan és igen gyakran tartja fel a mezői munkákkal nagyra fokozott közlekedést úgy, hogy ez az idővesztés igen károsan befolyásolja a gazdálkodókat és általában az utazókat. Az ellen semmi kifogásolni valónk sem lehet, hogy vonatközlekedés idején elzárják a sorompóval a vasuti síneken áthaladó főuttestet, de az semmi esetre sem tarthat 20—30 percig. A tolatás, ha ez valóban van, nem itt, de az állomás Szárhegy felé eső részén kell, hogy megtörténjen. Ha ez irányban fenn áll is a veszély az uton haladók részére, a sorompót kezelő személyzetnek legyen gondja arra, hogy a veszély elmúltával rögtön nyiljanak meg a sorompók és ne kellessen minden indok nélkül a járó-kelőknek arra várni, amíg a sorompó vagy a sorompókezelő nagy álmosan fel méltóztatik ébredni délutáni pihenéséből. Pipázni a sorompó felnyitása után is lehet.

* **Elcserélném** Rákóczi utcában lévő házamat, mely áll üzlethelyiség, szoba, konyha, istálló és gyümölcsös kertből, egy megfelelő nagyságú lakással. Érdeklődni Rákóczi-ut 8. sz. a.

— **A véres verekedés ideje** egy időre becsúszott a nyári gazdasági munkák eljövételével, mely annyira elfoglalja a gazdálkodókat, hogy jóformánpihenni is alig van idejük. Az újságírónak jóformán hírvárt nélkül kell Gyergyóban megszerkesznie a nyári hónapok lapszámain, ha csak a munka dícséretére egy-egy különösebb rovatot és formát ki nem talál. Nem is volt ellenvetésünk, sőt örvendezni kezdtünk azon, hogy végre a bicskázások, halálos verekedések divatja elült, amikor hétfőn ismét szomorúan vettük a hírt, hogy Szász István 70 év körüli köztisztviselőben álló polgárunkat súlyosan megverte Kádár János régi haragosa úgy, hogy most nyomhatja az ágyat, ha súlyosabb komplikációk nem is következnek be javulásában. Szász István vasárnap éjjel nyugodtan tért haza Páll Sándor vendéglőjéből, amikor a Csere-utca torkoló keskeny utcában Kádár megleste egy másik emberrel együtt és nyírfá ruddal a földre verte. A verekedésre állítólag, régi keletű harag adott okot, de az is lehet, hogy a most vajudó közbirtokossági erdőügy adott aktualitást, hogy a vasárnapi nagygyűlésen részükre némi időbeli előny biztosíttassék.

* **Egy jókarban lévő bicikli** eladó. Érdeklődni lehet a kiadóban. 2—2

* **Jön a kézimunka ideje.** A kelim tartós, és diszes. **Kelim-előfésztés** pontosan és izlésesen gazdag mintagyűjtemény után **Foris Jenőnél** Selyem-utca 13. sz. alatt.

* **Szoptatós dada** gyerekekkel együtt felvételekre ajánlkozik. Cim a kiadóban. 2—1

* **A Jakabffy B. Miklós-féle üzlethelyiség** Joseni — Alfaluban 1 tüzmentes raktárhelyiséggel, pincével, korlátlan italmérési engedéllyel, dohány és só árulással 1926 év október hó 1-től kiadó. A jelenlegi áruraktár előnyös árban esetleg átvehető.

* **Naponként** a délelőtti órákban irodai takarítást vállalom, lakásomon pedig fehérnemű mosást és vasalást olesón végezok Selyem-utca 22. szám alatt. 2—1

* **3 méter széles** perzsa szövőszék, teljes felszereléssel, betanítás mellett eladó Vákár Árpádnál Gyergyószentmiklóson. 2—1

* **Klein bodegában** állandóan kapható kintű **csemege szőlő**, friss teavaj, napi árban.

Uránia-mozgó hirei.

A szept. 18-iki, szombati előadás **Farkas György** művészestélye miatt elmarad.

Szept. 19-én, vasárnap egy gyönyörű történelmi dráma, a

Véres korona.

Végre sikerült a világsikert ért és mozinkban már régen műsorra tűzött, de lemaradt két részes hatalmas filmet

A nagy ismeretlen nő-t megszerezni. (Egy hercegnő szeszélyei.)

Izgalmas kalandor dráma I. rész **Száműzésben** szept. 21—22-én, kedden és szerdán, II. rész **A lissaboni mondain** szept. 23—24., csütörtökön és pénteken.

A megöregedést senki sem kerülheti el, de mindenki leküzdheti a veszedelmes agkori bántalmakat, a kellemes ízű

Professor dr. **PÁTER-féle köszvény- és rheuma-tea**

segítségével. Ezen kiváló gyógytea évtizedek tudományos tapasztalatai alapján lett összeállítva és mint elsőrangú gyógyszer, sok ezer esetben igen jól bevált.

Prof. dr. Páter-féle **vese és hólyag-tea**

előmozdítja a húgykiválasztást és igen megbízható és fájdalomcsillapító szer hólyaghurutnál, húgyhomok képződésnél és az ezzel összekötött jelenségeknél.

A Professzor dr. Páter-féle gyógyteák tekercs- és dobozesomagolásban vannak forgalomban. Csak rövidebb szükségletnél vegye a kis tekercsesomagolást, hosszabb használatnál mint előnyösebb, a dobozesomagolás ajánlatos (3 $\frac{1}{2}$ -szeres tartalom, 20%-os ármegetakarítás).

A Prof. dr. Páter teák valamennyi gyógyszerertárban és drogueriában kaphatók. Ha beszerzése nehézségekbe ütközne, úgy forduljanak lerakatunkhoz:

Csillag gyógyszerertár Braşov, Hosszu-utca 14.

Kérjenek ingyen ismertető-könyvecskét.

Vezérképviselő: AMPHORA R. T., BRAŞOV.

tőkön és pénteken. Főszerepben: Ellen Richter, a közönség által a Repülés a föld körül című filmből előnyösen ismert film diva, aki a filmstartok legvakmerőbbike s aki e filmben nem csak mint utólérhetetlen artistanő mutatkozik be, hanem mint vérbeli társaságbeli nőt is lesz alkalmunk megismerni. Ugyanoly biztonsággal mozog a szalonok parkettjén, mint a trapézen vagy repülőgépen. A többi főszerepekben **Huszár Károly** (a magyar Fatti) és a nők dédelgetett kedvence, Lederbur Leopold. Az izgalmas jelenetekben bővelkedő film meséje: Hollandia, Anglia, Spanyolország, a Kanári szigetek stb. természeti szépségeiben gazdag vidékein játszódik le, mely maga is biztosítja a film sikerét.

Jön: 12 óra előtt egy perccel.

A közönség tudomására.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű gazdaközönséget, hogy

TRAKTOROM

a cséplőszekrénnel f. hó 9-én megérkezett és a cséplést azonnal meg is kezdette.

A sor rendbetarthatásáért kérem a gazdálkodó urakat, kik a gépemet igénybe óhajtják venni, hogy azt szíveskedjenek előjegyeztetni, valamint a Traktorról leendő őszi szántásra előjegyzéseket már most elfogadok.

Szíves pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

5—3

Matta Lajos.

Primăria Comunei Ciumani.

Hirdetmény.

Ciumáni község előljárósága közhirrre téteti, hogy f. évi szept. hó 19-én (vasárnap) d. u. 2 órakor nyilvános árverésen egy dara tenyésztésre alkalmatlanná vált fehér bikát értékesít.

Kikiáltási ár az árverés megkezdése előtt fog közölni.

Ciumani, la 11. Sept. 1926.

Primăria.

A város közvetlen közelében fekvő első osztályu kaszálók és szántók

eladók.

Felvilágosítással szolgál:

Dr. Makkay Domokos, ügyvéd
Gyergyószentmiklós.

GAZDÁK ROVATA.

Rovatvezető: Kertész Béla.

A közbirtokossági és magántársulati legelők kihasználása.

A Gyergyói Ujság megelőző számában közöltük, hogy az 1913. X. t.-cikk alapján megalkotandó legelőtársulatok milyen módon alakítandók meg s kik ezen társulatok adminisztratív szervei.

Igen fontos intézkedéseket tartalmaz az újonnan életbe lépett legelőrendtartási törvény IV. fejezete a közbirtokossági tagokból megalakított legelőtársulatok legelőinek kihasználására nézve, miért is a főbb intézkedéseket az alábbiakban ismertetjük:

A legelőtársulatok tulajdonát képező legelők, valamint azok is, amelyek a törvény vagy a régi használat alapján, mint közlegelők használtattak, a jövőben sem használhatók más célra, mint legeltetésre. Ezen legelők rendeltetése csak a földművelésügyi minisztérium engedélyével változtathatók meg.

A legelők használati joga, valamint a társulati vagyon használata a társulat tagjait illeti meg birtokrészeik arányában s csak az állattenyésztés előmozdítása szempontjából. A tagok csak saját marháikat legeltethetik a társulati legelőkön.

Ha valamely tagnak kevesebb állata van, mint amennyinek eltartására joga van a közlegelőn, a legelőfőlöslég a társulat által adatik bérbe azon tagoknak, akiknek nincs elég legelő-illetményük meglevő állataik fentartására. Ilyen tagok hiányában a legelőfelesleg a község többi lakosainak adatik bérbe.

A társulati legelőkre ily módon felvett állatok után a tulajdonosok legelőbért kötelesek fizetni, amely legelőbér azon tagokat illeti meg, akiknek főlős legelőilletményeik bérbeadtak.

Az állattulajdonosok a legeltetési díjon kívül kötelesek hozzájárulni mindennemű, a legelő fentartásához szükséges beruházási költséghez, valamint szükség esetén közmunkát is kötelesek teljesíteni.

A társulati tagok kötelesek minden év március hó 31-ig bejelenteni a társulat elnökségének a legelőre felveendő állataik létszámát. Az elnökség a bejelentett állatok létszámát feljegyzi s köteles azonnal az illetékes községi elöljáróságnak bejelenteni az esetleg fennmaradó legelőfölösleget a legeltetési díj és egyéb költségek megjelölésével.

A községi bíró ezen bejelentést 3 napon belül köteles közölni nyilvánosan a község lakosságával.

Az érdekelt állattulajdonosok 20 napon belül jelentkezhetnek a társulat elnökségénél s állataik felvétele ügyében kérést kell beadniuk a társulati elnökséghez, amely kérés az elöljáróság által láttamozandó. Igazolandó egyszerűen az is, hogy az illető állattulajdonos állatai a községi legelőre felvehetőek nem voltak.

A községi elöljáróság maga is átveheti a legelőfölösleget s azt legelőbér ellenében a lakosságnak kiadhatja.

Ha a fent előírt időn belül a legelőfölösleg senki által kérve nem lett, vagy annak egy része kiadható nem volt a helybeli lakosságnak, a társulati jogában áll azt bárkinek bérbeadni, idegen községi lakosoknak is.

A legelőtársulat köteles megalakulása után a legelők kihasználására nézve legeltetési szabályrendeletet (legelő rendtartást) szerkeszteni. Ezen legelő rendtartás megszerkesztéséről és keliékeiről a jövő számunkban lesz szó.

Kiadó lap tulajdonos: Puskás J. István.
Minden cikkért írja felel.

Egy leányt
felvesz
a Kahan-nyomda.

Mindenki ismeri
GÁSPÁR MÁTÉ

30 év óta fennálló, szolid alapokra fektetett

kész ruharaktárát és uri szabóságát.

Állandóan raktáron: bőrkabátok, átmeneti kabátok, gyermekkosztümök, mindenféle nagyságban, férfi és gyermeköltönyök, elsőrendű külföldi szövetek, lábszákók és utazóbundák.

Békebeli szolid árak. Elsőrendű munka.

Elad és készít részletfizetésre is váltó vagy más garancia mellett. 10-1

Női, férfi, gyermek flu és leányka cipő
valamint
házi cipő, hó és sár
cipő szükségletét
leggyutányosabban
csak 7-1

Szabó Márton utóda

cipőüzletében szerezheti be.

Nagy választék! Pontos kiszolgálás!

No. 464—1926. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare s. a. 7 porci și 2 dulap de ținut haine care în urma deciziei Nr. 2510 din anul 1925 al judecătorei mixte Gheorgheni s'au executat în Gheorgheni în favorul executor Lengyel Klára repr. prin avocat Dr. Sándor Balázs împotriva executor mactelar locuitori din Gheorgheni pentru încasarea capitalului de 4600 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 8600 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G. 5629—1925 al judecătorei mixte Gheorgheni se fixează termenul pe 28 Sept. anul 1926 la ora 9 p. m. în Gheorgheni strada Gara și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin aceasta edict cu observarea acea, ca lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii LX. din 1881 §. 107. și 108. celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat face 4600 Lei capital, dobânzile cu 10% socotind din 1 Dec. 1924 iar speșele până acum stabilite de 1872 Lei 50 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitația ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 20 August 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

No. 1614/1926.

Publicațiune.

În conformitate cu dispozițiunile art. 8—14 din legea pentru reglementarea vânătăreii se aduce la cunoștință, că teritoriul de vânat al comunei Ditrău se va da în arendă prin licitație publică pe timp de 6 ani începând dela 1 Ianuarie 1927 până la 31 Decembrie 1932.

Ziua licitației este 15 Octomvrie 1926 oarele 9 a. m. Licitația se va ținea la primăria comunei Ditrău.

Condițiunile de licitație se pot vedea la biroul notarului comunal Ditrău.

ss. Mezey Ioan ss. Lascu Alexandru
primar. notar.

No. 1614/1926.

Hirdetmény.

A vadászati törvény 8—14. art. alapján közhirrre tétetik, hogy Ditrău község vadászterülete 1926. október 15-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen 6 évre 1927. január 1-ével kezdődőleg 1932 december 31-ig hasznbérbe adatik.

Az árverés Ditrău község házán lesz megtartva.

Az árverési feltételek a jegyzői irodán megtekinthetők.

ss. Mezey Ioan ss. Lascu Alexandru
primar. notar.

Nr. 473—1926. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare s. a. 2 cai 1 car de pădure 2 haumri care în urma deciziei Nr. 2266/2 din anul 1926 al judecătorei de ocol Gheorgheni s'au executat în Gheorgheni în favorul executor Pataki András repr. prin avocat dr. Sándor Balázs împotriva executor locuitori din Gheorgheni pentru încasarea capitalului de 8100 lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 13000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni pe baza deciziei Nr. G. 3005—1926 al judecătorei de ocol Gheorgheni se fixează termenul pe ziua 5 Octombrie anul 1926 la orele 3 p. m. în Gheorgheni strada Selyem și toți cari au voie de acumpăra, sunt invitați prin acea, ca lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii XL. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat, face 8100 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 31 aprilie 1926, iar speșele până acum stabilite de 1304 Lei.

Intrucât mobilele care ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. XLI. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 5 Septembrie 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

Nr. 471—1926. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare, s. a. 4 stinjin de lemne de fag, 1 aranjan de macalarie care în urma deciziei Nr. C. 4970 din anul 1924 al judecătorei de Ocol Gheorgheni s'au executat în Joseni în favorul executor Dr. Sándor Balázs avocat în Gheorgheni împotriva executor locuitori din Joseni pentru încasarea capitalului de 4650 lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 5500 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G. 7193—1925 al judecătorei de ocol Gheorgheni se fixează termenul pe 29 Septembrie 1926 la orele 3 p. m. în Joseni și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea acea, ca lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii LX. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat face 4650 Lei capital, dobânzile cu 5% socotind din 1 Aprilie 1925 iar speșele până acum stabilite de 1993 Lei 50 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI din 908 § 20.

Gheorgheni, la 20 August 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

Ha jó és olcsó szeszt akar, keresse fel a

Halász szesznagyraktár,

hol első minőségű szeszt olcsóbb áron vásárolhat.